

รายงานการประชุมทางไกลออนไลน์ (Web conference) ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ปีงบประมาณ ๒๕๖๓

วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมไชยวงศ์ ชูชาติ ส.ป.ก. ถนนราชดำเนินนอก

ห้องประชุมริมสระน้ำ ส.ป.ก. ถนนประดิพัทธ์ และห้องประชุม ส.ป.ก.จังหวัด ๗๒ จังหวัด

ผู้เข้าร่วมประชุมทางไกลออนไลน์ (Web conference)

ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหารส่วนกลาง ๒๑ ราย ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ๔๒ ราย เจ้าหน้าที่ส่วนกลาง และ ส.ป.ก.จังหวัด ๗๒ จังหวัด ๘๔๑ ราย รวม ๙๐๑ ราย

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๐๐ น.

การประชุมทางไกลออนไลน์ (Web conference) วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เลขาธิการ ส.ป.ก. (ดร.วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข) ประธานที่ประชุมกล่าวเปิดการประชุม สรุปโดยสังเขป ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

๑. เน้นย้ำการทำงานด้วยความกระตือรือร้น ยึดตามระเบียบกฎหมาย ข้อมูลถูกต้องทั้งเชิงแผนที่ พื้นที่ สังคมและคน ไม่เลือกปฏิบัติ ให้ความเป็นธรรมกับเกษตรกรทุกราย ยึดถือการทำงานที่สร้างการรับรู้ให้มากที่สุด ไม่ให้ข้อมูลที่คลุมเครือหรือยังไม่มีบทสรุปแก่บุคคลภายนอก

๒. รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ผู้ตรวจราชการกรม ผอ.สำนัก/กอง/ศูนย์ และ ส.ป.ก.จังหวัด ทำงานบนข้อเท็จจริง ยึดถือตามระเบียบกฎหมาย ทุกภารกิจของจังหวัดให้หารือกับผู้ว่าราชการจังหวัด คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และหน่วยงานระดับจังหวัด ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้ดำเนินงานไปในทิศทางที่ถูกต้อง

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมทางไกลออนไลน์ (Web conference) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ วันจันทร์ที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๒

นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน เลขานุการการประชุม เสนอรับรองรายงานการประชุมทางไกลออนไลน์ฯ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ ทั้งนี้ ได้จัดส่งรายงานการประชุมทางไกลออนไลน์ พร้อมจัดเก็บที่ www.alro.go.th/รายงานการประชุมผู้บริหาร ส.ป.ก./ เรียบร้อยแล้ว สามารถสืบค้นใช้ประโยชน์ ทบทวนนโยบายและข้อสั่งการได้ หากมีข้อความไม่ถูกต้องควรปรับปรุงแก้ไข ขอให้แจ้งสำนักวิชาการและแผนงาน ทางโทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๕๗๙

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ แนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (สวผ.)

นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน รายงานแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยสรุปได้ดังนี้

/พระราช...

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๓ กำหนดให้การจัดทำงบประมาณ ต้องคำนึงถึงประมาณการรายรับและฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศ ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอก ประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และการกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพและความคุ้มค่า ในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ ในการบริหารจัดการภาครัฐ

แนวทางการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. พิจารณาทบทวนและปรับปรุงเป้าหมาย กลยุทธ์ ผลผลิต/โครงการ กิจกรรม ตัวชี้วัด ผลสำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ นำมาประกอบการพิจารณา จัดทำงบประมาณปี ๒๕๖๔

๒. การจัดทำงบประมาณมีพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาพื้นที่ระดับภูมิภาค กลุ่มจังหวัด ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๔ โดยให้กระทรวง/หน่วยงาน (Function) มีส่วนร่วม ในการจัดทำแผน

๓. การจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สอดคล้องกับ (๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) แผนการปฏิรูปประเทศ (๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๕) แผนความมั่นคงแห่งชาติ และ (๖) นโยบายสำคัญของรัฐบาล

๔. ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๕. การจัดทำรายละเอียดคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต้องแสดง (๑) วัตถุประสงค์/แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ (๒) ที่มาและประมาณการ รายได้ (๓) ผลสัมฤทธิ์/ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (๔) สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง/ หน่วยงาน (๕) ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๔ (๖) ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน (๗) นโยบายงบประมาณ/ วงเงิน/โครงสร้างงบประมาณ (๘) ความพร้อม/ความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ

ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ แสดงแผนงานตั้งแต่ เริ่มปีงบประมาณจนถึงทูลเกล้าถวาย (รายละเอียดตามเอกสารประกอบการประชุม) ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่ ๒ ขึ้นทบทวนเป้าหมายผลผลิตโครงการและวางแผนงบประมาณ ให้เป็นไปตามเกณฑ์ข้อกำหนด ตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติต่าง ๆ

มาตรการการดำเนินงานงบลงทุน มีดังนี้

๑. ระบุเหตุผลความจำเป็น/ความต้องการ ในการขอรับงบประมาณ พร้อมทั้งมีการจัดทำ ประชาคม หรือมีความเห็นของกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์

๒. ตรวจสอบสถานที่ตั้งโครงการ/แผนที่ตั้งโครงการ/แนวเขตปฏิรูปที่ดิน โดยผ่านการ ตรวจสอบและรับรองจากสำนักจัดการแผนที่และสารบบที่ดิน (สผส.)

๓. ตรวจสอบพิกัด/พื้นที่รับประโยชน์/จำนวนเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์

๔. รูปแบบรายการ และราคางาน ขอให้เป็นปัจจุบัน ณ วันที่จะของบประมาณ โดยผ่านการ ตรวจสอบและรับรองจากสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (สพป.)

๕. กรณีมีการร้องขอจากหน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ ส.ป.ก. ให้แสดงหนังสือจากหน่วยงานนั้น ๆ

การจัดทำคำของบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักวิชาการและแผนงาน (สวพ.) มีหนังสือแจ้งเวียนเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ขอความร่วมมือ สำนัก/กอง/ศูนย์ และ ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำ คำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามแบบฟอร์มการจัดทำคำของบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีบางสำนักที่ยังไม่ได้จัดส่งข้อมูล และขอให้ทุกสำนักช่วยทบทวน ข้อมูลอีกครั้ง เพื่อเป็นการยืนยันครั้งสุดท้ายก่อนเสนอเป็นแผนต่อไป

/ข้อสั่งการ...

ข้อสั่งการ เลขาธิการ ส.ป.ก.

๑. มอบสำนัก/กอง/ศูนย์ ทบทวนปัญหาเรื่องงบลงทุน แปรแปลงที่ตั้ง พื้นที่ แบบแปลน ที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ การแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จังหวัดใดที่มีงบลงทุนให้ประสานมาให้ สวผ. เพื่อให้การใช้งบประมาณสัมฤทธิ์ผล

๒. มอบผู้ตรวจราชการกรม ติดตามและให้คำแนะนำเรื่องงบลงทุนกับ ส.ป.ก.จังหวัด

๓. มอบ สวผ. ดำเนินการติดตามและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เรื่องการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. การตอบคำถามในเชิงคุณภาพ ภาพรวมของกรมดำเนินการไปในทิศทางใด ในแต่ละปีต่อเติมภารกิจในเรื่องของทิศทางอย่างไร หน่วยงานประมาณข้างเคียงถ้าไม่ใช้งบประมาณกองทุนจะใช้งบประมาณจากที่ใด งบประมาณในภาพรวมของกรมช่วยส่งเสริมในด้านใดบ้างและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

๓.๒ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (สบก.)

นางสาวสุพัตรา สายาจักร ผู้อำนวยการกลุ่มงบประมาณ สำนักบริหารกลาง สรุปผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ดังนี้

ส.ป.ก. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากสำนักงบประมาณตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปพลางก่อน ตามใบจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งวดที่ ๐๑ พ. ครั้งที่ ๐๐๐๑ เลขที่ ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๘๓ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ภายใต้เงื่อนไขการจัดสรรไม่เกินกึ่งหนึ่งของแผนที่ตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๒ โดย ส.ป.ก. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งสิ้น จำนวน ๗๕๙ ล้านบาทเศษ โดยแบ่งเป็นงบบุคลากร จำนวน ๓๘๘ ล้านบาทเศษ และงบดำเนินงาน จำนวน ๓๗๘ ล้านบาทเศษ โดย ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้เบิกจ่ายงบดำเนินงาน จำนวน ๔๓ ล้านบาทเศษ งบบุคลากร จำนวน ๑๒๐ ล้านบาทเศษ ผูกพันเงินงบดำเนินงาน ๕๔ ล้านบาทเศษ รวมจำนวนเงินเบิกจ่ายและผูกพัน ทั้งสิ้น ๑๗๕ ล้านบาทเศษ คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๗

สำหรับการดำเนินการส่งเงินจัดสรรให้ ส.ป.ก. ทั้ง ๗๒ จังหวัด ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ ประกอบด้วย งบบริหารสำนักงาน จำนวน ๔๖.๕๖๗๑ ล้านบาท งบดำเนินงาน จำนวน ๑๔๐.๒๘๒๑ ล้านบาท และงบบุคลากร (ตามแผนบุคลากร) จำนวน ๒๔.๗๓๓๔ ล้านบาท รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒๑๑.๕๘๒๖ ล้านบาท สำหรับการรายงานเขียวแดงของ สำนัก/กอง/ศูนย์ และ ส.ป.ก.จังหวัด ขณะนี้อยู่ระหว่างการรอมติคณะรัฐมนตรี และเป้าหมายเบิกจ่ายที่ชัดเจน ซึ่งสำนักบริหารกลางจะได้รายงานให้ทราบในการประชุมคราวต่อไป

ข้อสั่งการ เลขาธิการ ส.ป.ก.

มอบ สำนัก/กอง/ศูนย์ และ ส.ป.ก.จังหวัด กรณีที่มีการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปพลางก่อน และเนื่องจากยังไม่มีเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ จึงให้ยึดถือการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้กำหนดไว้ เมื่อจบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลบังคับใช้แล้ว จะทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนและเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และใช้เงินงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนการดำเนินงานต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

๔. การจัดทำความพร้อมของพื้นที่ดำเนินการ จะมีการจัดทำแบบฟอร์มโดยรายละเอียดที่สำคัญของโครงการ ดังนี้

๔.๑ ระบุเหตุผลความจำเป็น/ความต้องการของโครงการฯ มีการจัดทำประชาคมหรือความเห็นของเกษตรกรผู้ได้รับผลประโยชน์

๔.๒ ตรวจสอบสถานที่ตั้งโครงการฯ/แนวเขตฯ (รับรองจาก สผส.)

๔.๓ ตรวจสอบพิกัด/พื้นที่รับประโยชน์/จำนวนเกษตรกรที่รับประโยชน์

๔.๔ กรณีมีการร้องขอจากหน่วยงานท้องถิ่นให้แสดงหนังสือจากหน่วยงานนั้น ๆ ด้วย

๔.๕ สำหรับงานปรับปรุงต่อเติมก่อสร้างอาคารภายในของ ส.ป.ก. ให้ ส.ป.ก.จังหวัดจัดทำผังบริเวณที่ตั้งสำนักงานปัจจุบัน (Layout Plan) โดยระบุสิ่งก่อสร้างที่มีอยู่จริงทั้งหมด โดยจัดทำเป็นไฟล์ Auto Cad หรือ PDF File ที่ระบุมาตราส่วนและเส้นบอกระยะที่ครบถ้วน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงก่อสร้างต่อเติมสำนักงาน หากดำเนินการได้ตามนี้ จะเป็นการช่วยประหยัดทรัพยากรทั้งงบประมาณในการสำรวจและบุคลากรได้เป็นอย่างมาก เหตุที่ต้องดำเนินการสำรวจก่อนการดำเนินการ เนื่องจากที่ผ่านมาประสบปัญหารายการก่อสร้างบางแห่งที่ได้บรรจุเข้าแผนงานงบประมาณแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น พื้นที่นอกเขต การทับซ้อน หรือมีหน่วยงานอื่นดำเนินการก่อสร้างไปแล้ว เป็นต้น

นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน ขอความร่วมมือในการดำเนินการจัดทำคำของบประมาณตามปฏิทินเวลาดังกล่าว ซึ่งมีเงื่อนไขเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ตามปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

นายประกอบ ยิ่งชล ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ชี้แจงว่า สผป. ได้ดำเนินการแจ้งให้ทาง ส.ป.ก.จังหวัด จัดทำคำของบประมาณตามปฏิทินงบประมาณแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่าง ส.ป.ก.จังหวัด ทบทวน และจัดลำดับความสำคัญแผนงาน/โครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อขับเคลื่อนงานให้ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ จากการดำเนินการการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Management) คณะกรรมการธิการเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในเชิงพัฒนา ซึ่งจากพระราชบัญญัติคณะกรรมการพัฒนาที่ดินแห่งชาติ ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ ๑๑ ข้อ ที่มีความชัดเจนในบทบาทหน้าที่การขับเคลื่อนงาน ซึ่งในการพัฒนาเชิงพื้นที่ ส.ป.ก.จังหวัด ต้องมีการวางแผนและการบูรณาการการขับเคลื่อนงาน ซึ่งบทบาทหน้าที่ของ ส.ป.ก. มีความชัดเจนอยู่แล้วทั้งในเชิงพื้นที่และเกษตรกร จากการพัฒนาเชิงพื้นที่ พื้นที่ส่วนใหญ่ของ ส.ป.ก. เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงในด้านของการเป็นพื้นที่ชุมชน พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว และพื้นที่แหล่งเศรษฐกิจ ซึ่ง ส.ป.ก. ต้องเข้าไปขับเคลื่อนงานและบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ต่อไป

นางสาวจิราทิพย์ โรจน์อนุวงศ์ ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ขอหารือเกี่ยวกับงบประมาณงานแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ จำนวน ๓๕ ล้านบาทเศษ ที่ได้รับการจัดสรร ซึ่งทาง ส.ป.ก.จังหวัด ได้รับหนังสือแจ้งจาก สผป. เรียบร้อยแล้วในการจัดจ้างตามระเบียบพัสดุ และเนื่องจากงบดังกล่าวเป็นงบที่เบิกจากเงินกองทุนและเป็นโครงการใหม่สำหรับจังหวัด จึงขอหารือกับสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน สำนักบริหารกลาง และสำนักบริหารกองทุน เพื่อขอทราบแผนการดำเนินการและความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรอบคอบและมีความถูกต้องตามระเบียบข้อกฎหมายต่อไป

นายประกอบ ยิ่งชล ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ได้ชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณงานแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ จำนวน ๓๕ ล้านบาทเศษ ที่ได้รับการจัดสรร ซึ่ง สผป. ได้ดำเนินการแจ้งไปยัง ส.ป.ก.จังหวัด เรียบร้อยแล้ว และมีบางจังหวัดได้ดำเนินการร่างจัดจ้างไปแล้วบางส่วน โดย สผป. ได้วางแผนกำหนดการประชุมขออนุมัติงบประมาณ จำนวน ๓๕ ล้านบาทเศษ ในการประชุมคณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และกำหนดการประชุม

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (คปก.) ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจะสามารถอนุมัติงบประมาณได้ทันตามกำหนดเวลาดำเนินการ

พันจ่าเอกประเสริฐ มาลัย รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ได้เสนอแนะหลักการเสนองบประมาณงานแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ จำนวน ๓๕ ล้านบาทเศษ ต่อ คปก. ให้มีการเสนอในการประชุมคราวเดียว จำนวน ๓๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ต้องอยู่บนหลักการความพร้อมในการดำเนินการหากมีการอนุมัติแล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงโครงการภายหลังการอนุมัติแล้ว หากโครงการใดยังไม่พร้อมดำเนินการ ให้นำเสนอพิจารณาต่อ คปก. ในภายหลัง โดยให้ สพป. วิเคราะห์โครงการที่ทาง ส.ป.ก.จังหวัด เสนอมามีความพร้อม มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ของโครงการหรือไม่อย่างไร ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด

นางวันเพ็ญ จิรทรัพย์เจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายแผนงานและงบประมาณ สำนักวิชาการและแผนงาน ได้เสนอแนวทางในการเสนอของบประมาณงานแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ จำนวน ๓๕ ล้านบาทเศษ โดยให้ ส.ป.ก.จังหวัด ส่งคำขอของบประมาณมายัง สพป. แล้ว สพป. รวบรวมส่งมายัง สวผ. เพื่อบรรจุแผนในการของบประมาณต่อไป

ข้อสั่งการ เลขาธิการ ส.ป.ก.

๑. จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของแผนงาน/โครงการที่มีผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชน ความพร้อมและความจำเป็นในเชิงพื้นที่ เช่น เรื่องน้ำ เป็นต้น

๒. งบประมาณของแผนงาน/โครงการควรอยู่ในกรอบของความเป็นไปได้ เพื่อป้องกันมิให้แผนงาน โครงการถูกตัดไป

๓. แผนงาน/โครงการ ต้องสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในพื้นที่โดยการขับเคลื่อนงานของทั้งระบบในจังหวัด เช่น บุคลากร วิธีการ กระบวนการจัดการ รวมถึงมีการบูรณาการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันกับหน่วยงานพันธมิตรในพื้นที่ เช่น โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด เป็นต้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในพื้นที่

๔. มอบสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดินให้ดำเนินการเกี่ยวกับการก่อสร้างบ่อบาดาล เนื่องจากมีข้อสังเกตจากผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกี่ยวกับศักยภาพของเครื่องมือในการขุดเจาะบ่อบาดาลว่าสามารถดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลในพื้นที่เร่งด่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

๓.๔ เอกสารวิจัย เรื่อง การศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง (นายสมเจตน์ บัวดีบ : สวผ.)

นายสมเจตน์ บัวดีบ นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนาการปฏิรูปที่ดิน สำนักวิชาการและแผนงาน นำเสนอผลการศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ดังนี้

๑. ขอบเขตการศึกษา

๑.๑ ด้านพื้นที่ พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

๑.๒ ด้านประชากร เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง

จังหวัดระนอง

๑.๓ ด้านเนื้อหา ได้แก่

๑.๓.๑ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๑.๓.๒ การเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ

๒. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

๒.๑ ตำบลเกาะพยามมีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ เหมาะสมกับ การทำการเกษตร (มะม่วงหิมพานต์/มะพร้าว) แต่พื้นที่บางส่วนของเกาะมีข้อจำกัดเรื่องสภาพดิน (ดินทราย/ดินกรด)

๒.๒ ตลาดสินค้าเกษตรส่วนใหญ่อยู่บนฝั่ง จึงมีต้นทุนค่าขนส่งสูง (ต้นทุนมากกว่าร้อยละ ๑๕ เป็นค่าขนส่งสินค้าเกษตรไปขายบนฝั่ง)

๒.๓ การพึ่งพาปัจจัยการผลิต/อาหารและสินค้าจำเป็นจากบนฝั่งเป็นหลัก จึงมีค่าครองชีพสูง

๒.๔ พื้นที่เมืองมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น (จากเดิมร้อยละ ๑.๗ ของพื้นที่ทั้งหมดในปี ๒๕๔๒ เป็นร้อยละ ๖.๑ ในปี ๒๕๖๑)

๒.๕ การเข้ามาของนักท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยว

๓. วัตถุประสงค์การวิจัย

๓.๑ เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

๓.๒ เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

๔. กรอบแนวคิดการวิจัย มี ๒ ส่วน ได้แก่

๔.๑ การใช้ประโยชน์ที่ดิน ศึกษาองค์รวมในด้านปัจจัยภายในของเกาะพยาม และปัจจัยภายนอก ด้านสังคม ด้านนโยบายของจังหวัด ด้านสภาพแวดล้อม และด้านเทคโนโลยีของเกาะพยาม

๔.๒ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ การเปลี่ยนรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการเปลี่ยนแปลงขนาดพื้นที่เกษตรกรรม

๕. ระเบียบวิธีวิจัย

๕.๑ วิธีการศึกษา

๕.๑.๑ การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อรับฟัง และอภิปรายในประเด็นทางด้านสังคม และด้านเศรษฐกิจ

๕.๑.๒ การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเก็บข้อมูลด้านพื้นที่ ด้านการประกอบอาชีพ รายได้ และต้นทุน เพื่อศึกษาว่า ปัจจัยดังกล่าวมีผลกระทบอย่างไรต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๖. ข้อมูลการจัดที่ดิน หมู่ที่ ๑ ตำบลเกาะพยาม อำเภอเมือง จังหวัดระนอง เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จำนวน ๕,๙๑๔ ไร่ของพื้นที่ทั้งหมด (ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่) มีเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๑๕๙ ราย จากทั้งหมด ๒๖๐ ราย เป็นเขตป่าไม้/อุทยานแห่งชาติ ประมาณ ๔๓% ของเกาะ และเป็นเขตที่สาธารณะอื่น ๆ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการขุดอ่างเก็บน้ำ เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ประมาณ ๔๙ ไร่ ทางตอนใต้ของเกาะ

๗. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลง โดยใช้ข้อมูลจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และข้อมูลแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศย้อนหลัง โดยวิเคราะห์ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินเบื้องต้นในช่วง ๔ ปี ย้อนหลัง คือ พ.ศ. ๒๕๓๘, พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๔๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๑

จากผลการศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดิน พบว่า กราฟแท่งสีส้ม แสดงข้อมูลการทำประโยชน์ในที่ดินอื่น ๆ ส่วนกราฟแท่งสีฟ้า แสดงข้อมูลการทำข้อมูลเกษตรกรรม จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า พื้นที่ทางการเกษตรมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการลดลงของพื้นที่ว่างเปล่า พื้นที่ทุ่งหญ้า และพื้นที่ไม้ผล สำหรับกราฟแท่งสีเขียว แสดงข้อมูลการตั้งถิ่นฐานชุมชนและที่พักอาศัยของเกษตรกรและกิจการที่พิกัดต่าง ๆ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

จากการสำรวจและการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้แทนของแต่ละกลุ่ม โดยใช้แบบสอบถามประมาณ ๗๗ ราย พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๔๕ ได้มีกระแสการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้ามาท่องเที่ยวและพักในเกาะพยามมากขึ้น เกาะพยามเป็นพื้นที่เกาะจึงมีข้อจำกัดด้านสภาพภูมิอากาศจึงมีข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ของที่ดินบนเกาะ ในช่วงเดือนพฤษภาคม-กันยายน จะเป็นช่วงที่มีมรสุมมากไม่สามารถทำการประมง หรือทำการเพาะปลูกได้ จึงเป็นช่วงพักเกาะ ช่วงเดือนตุลาคม-มีนาคม เป็นช่วงที่ไม่มีมรสุม สภาพอากาศดี (High Season) จึงเป็นช่วงฤดูกาลที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวและเป็นช่วงที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของเกาะ คือ เม็ดมะม่วงหิมพานต์ จากการศึกษ พบว่า ผลผลิตเม็ดมะม่วงหิมพานต์มีข้อจำกัดด้านรูปแบบของผลผลิตและต้นทุนการขนส่งที่ค่อนข้างสูง ซึ่งเกษตรกรต้องรับภาวะความเสี่ยงขาดทุนและการถูกกดราคา จากข้อจำกัดดังกล่าว ทางกลุ่มเกษตรกรได้มีการปรับตัวเพื่อแก้ไขปัญหาเบื้องต้นจากการจำหน่ายสินค้าขึ้นต้นแบบดั้งเดิมเปลี่ยนเป็นการจำหน่ายสินค้าแบบแปรรูป โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแปรรูปเม็ดมะม่วงหิมพานต์ด้วยวิธีเฉพาะ คือ วิธีการคั่วข้าวสาร ซึ่งทำให้เม็ดมะม่วงหิมพานต์ยังคงรสชาติดีเป็นรสชาติเฉพาะท้องถิ่นแตกต่างจากเม็ดมะม่วงหิมพานต์ทั่วไป จากเดิมที่ขนส่งผลผลิตไปจำหน่ายบนฝั่งเปลี่ยนเป็นจำหน่ายบนเกาะให้กับนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวบนเกาะพยามแทน จากการศึกษ พบว่า มีกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๐ คน จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อแปรรูปผลผลิตเม็ดมะม่วงหิมพานต์โดยใช้ทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่บนเกาะมาช่วยสร้างเรื่องราวและสร้างมูลค่าให้กับสินค้า ทำให้ราคาผลผลิตเม็ดมะม่วงหิมพานต์แปรรูปบนเกาะพยามมีราคาค่อนข้างสูงถึง ๔๐๐-๖๐๐ บาท/กิโลกรัม เมื่อเปรียบเทียบกับการจำหน่ายเม็ดมะม่วงหิมพานต์ที่ไม่ได้แปรรูปและขนส่งไปจำหน่ายบนฝั่งจำหน่ายได้ราคาเพียง ๔๐-๖๐ บาท/กิโลกรัมเท่านั้น ซึ่งราคาดังกล่าวยังไม่รวมค่าขนส่งสินค้าและความเสื่อมสภาพระหว่างขนส่ง จากการรวมกลุ่มของกลุ่มเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการจ้างงาน เกิดการใช้ประโยชน์จากที่ดิน และเกิดอาชีพอย่างต่อเนื่องบนเกาะพยาม สำหรับผลผลิตยางพาราบนเกาะพยาม ในช่วงที่ราคายางพาราทกต่ำเกษตรกรจะทิ้งพื้นที่เนื่องจากไม่คุ้มค่าการลงทุน โดยเฉพาะค่าแรงซึ่งมีการนำประชากรแรงงานเข้ามา ทำให้มีต้นทุนด้านแรงงานเพิ่มขึ้นมาด้วย

บนเกาะพยามมีการสร้างการเรียนรู้ให้กับชุมชน โดยฝึกให้เยาวชนได้เป็นมัคคุเทศก์ เป็นนักร้องนำ และสร้างคนรุ่นใหม่เพื่อสืบสานอนุรักษ์วิถีการผลิตตามภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการสร้างการเรียนรู้วิถีของชุมชนบนเกาะพยามให้กับนักท่องเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

นอกจากนี้ยังมีนโยบายการลดการเกิดขยะของกิจการวิสาหกิจบนเกาะ ซึ่งบนเกาะยังไม่มีจุดกำจัดขยะถาวรอาจก่อให้เกิดปัญหาขยะได้ จึงเน้นการใช้วัสดุที่สามารถนำมาใช้ซ้ำได้ เช่น การใช้ปิโตรแทนการใช้ถุงพลาสติก เป็นต้น ทำให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและช่วยลดการเกิดขยะบนเกาะพยามได้

ผลที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือกัน การวางแผนมาตรการและการศึกษาร่วมกัน พบว่า ผลทางด้านเศรษฐกิจจากการปรับวิธีการผลิตของเกษตรกรทำให้ประชาชนบนเกาะมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการพัฒนาอาชีพพัฒนาทักษะ และมีการจูงใจให้เกษตรกรมีการอนุรักษ์ รักษาพันธุ์พืชพื้นถิ่นที่หายากหรือเม็ดมะม่วงหิมพานต์ จากเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม ไม่มีการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์พืชพื้นถิ่นที่เพาะปลูก แต่ปัจจุบันมีการปลูกทดแทนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของเยาวชนและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวบนเกาะ รวมถึงเป็นการบ่มเพาะจิตวิญญาณเข้าสู่กระบวนการผลิตได้มากขึ้นด้วย นอกจากนี้ มีการสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ให้กับเยาวชน สร้างการเรียนรู้ให้กับเยาวชน ต่อยอดการใช้ประโยชน์ที่ดินให้กับเยาวชนบนเกาะได้สืบทอดต่อไป

จากข้อค้นพบเบื้องต้น พบว่า จากการเกิดขึ้นของกลุ่มและการปรับตัวของกลุ่มควรจะมีการส่งเสริมต่อยอดใน ๓ ส่วน คือ การเพิ่มมูลค่าสินค้า การลดต้นทุนการผลิตต่าง ๆ และต้นทุนการขนส่ง การสร้างมูลค่าโดยการผนวกทุนทางวัฒนธรรมกับภูมิปัญญาชาวบ้านกับจุดแข็งของคุณภาพสินค้าให้สร้างเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งเกษตรกรบนเกาะพยามได้ตระหนักรู้ถึงประเด็นนี้ด้วยแล้ว

๘. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย การสำรวจดังกล่าวเป็นการสำรวจเพียงส่วนหนึ่งของเกาะพยาม จะมีบางส่วนของเกาะพยามที่ประกอบกิจการที่ปักเต็มรูปแบบ จึงควรมีการสำรวจทั้งเกาะพยาม และมีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ในการจัดที่ปักปัจจุบันว่ามีพื้นที่อยู่เท่าใดให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อวางมาตรการในการควบคุมหรือดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎหมายของ ส.ป.ก.

ประเด็นเชิงนโยบายที่สำคัญอีกประการ คือ การผนวกความร่วมมือของท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลและนักท่องเที่ยวให้เข้ามาดำเนินการและจัดทำแผนแม่บทของเกาะพยามให้เป็นรูปธรรม จากความร่วมมือและอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นช่วยควบคุมมิให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรืออัตลักษณ์ของเกาะพยามได้ และเกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานการอนุรักษ์และสอดคล้องตามกฎหมายของ ส.ป.ก. คณะวิจัยอยู่ระหว่างตรวจสอบข้อมูลด้านเทคนิคและด้านสถิติ เพื่อจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์นำเสนอคณะกรรมการวิชาการต่อไป

ข้อสั่งการ เลขาธิการ ส.ป.ก.

มอบ สวผ. ศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวเป็นการศึกษาในขอบเขตด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนา สิ่งที่ต้องการให้มีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม คือ การทำอย่างไรให้เกาะพยามมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน การแก้ปัญหาการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของ ส.ป.ก. โดยให้ถอดบทเรียนเพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขเป็นโมเดลในการที่จะทำอย่างไรให้มีการแก้ไขอย่างยั่งยืน ต้องดำเนินการแก้ไขในจุดใดและบริบทใดบ้าง ซึ่งจะทำให้การศึกษาค้นคว้าวิจัยดังกล่าวสมบูรณ์ครอบคลุมในทุกมิตินำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

๓.๕ สรุปข้อสังเกตของคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร ในคราวพิจารณาของ ส.ป.ก. (สวผ.)

นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน สรุปประเด็นนำเสนอที่กรรมาธิการวิสามัญซักถามและให้ข้อเสนอแนะแก่ ส.ป.ก. ได้ดังนี้

๑. ด้านการจัดที่ดิน

ข้อสังเกต

๑. จำนวนเกษตรกรและพื้นที่ของ ส.ป.ก. มีจำนวนเท่าใด
๒. แผนการจัดสรรที่ดินของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และวิธีการจัดที่ดินเป็นรายบุคคลหรือครัวเรือนเกษตรกร จะพิจารณาดำเนินการอย่างไร
๓. แนวทางแก้ไขกรณีนายทุนที่ครอบครองที่ดิน ส.ป.ก. กรณีทับซ้อนพื้นที่เกษตรกับพื้นที่ป่าไม้
๔. การใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์ การนำที่ดินไปจัดแบ่งขายหลังจากหมดอายุสัมปทานฯ มีแผนดำเนินการหรือไม่อย่างไร
๕. การยกเลิกการประกาศเขตทั้งอำเภอ (อำเภอเมืองนครราชสีมา/๑๒๒ อำเภอ) อยู่ในระหว่างการดำเนินการ
๖. แนวทางในการดำเนินงานในพื้นที่ EEC มีจำนวนพื้นที่และแผนพัฒนาสร้างมูลค่าได้อย่างไร
๗. การพัฒนาพื้นที่ให้มีความพร้อมก่อนการจัดที่ดิน ให้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค
๘. การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปที่ดิน แก้ไขประเด็นใดบ้าง มีขั้นตอนและค่าใช้จ่ายงบประมาณอย่างไร ใครมีส่วนร่วมในการดำเนินการบ้าง รวมถึงความต้องการของเกษตรกร

/ข้อเสนอแนะ...

ข้อเสนอแนะ

๑. กลุ่มเป้าหมายของผู้รับบริการศูนย์บริการประชาชน
๒. เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิให้ครอบคลุมทุกพื้นที่
๓. การกำหนดขอบเขตพื้นที่ให้ชัดเจน
๔. เร่งรัดการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน
๕. การประเมินมูลค่าที่ดิน ทรัพย์สินบนที่ดิน ของ ส.ป.ก. ควรดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. สามารถไปค้ำประกันเงินกู้หรือใช้กับธนาคารอื่นได้ง่าย
๖. การแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบท เศรษฐกิจ และสังคม

๒. ด้านการพัฒนา

ข้อสังเกต

๑. การเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เช่น โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน มีแนวทางการพัฒนาการจำแนกกลุ่มในการพัฒนาและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการอย่างไร ประเภทกิจกรรมในแปลงมีความแตกต่างกับหน่วยงานอื่นหรือไม่อย่างไร และไม่ควรเน้นอบรมมากเกินไป จังหวัดต้องตอบคำถามในเรื่องกระบวนการและงบประมาณได้

๒. การดำเนินงานตามมติครม. ปี ๒๕๕๓ กำหนดให้ปลูกป่า ๒๐% ได้ปฏิบัติหรือไม่ ที่ดำเนินการแล้วเห็นชัดเจนมีที่ใดบ้าง

๓. แนวทางการแก้ไขหนี้สินเกษตรกรที่เกิดจากโครงการของหน่วยงานราชการ เป็นโครงการปรับพื้นที่ปี ๒๕๔๘ มีแผนดำเนินการอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

๑. แนวทางการพัฒนาเกษตรกร ต่อไปต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น มีแผนที่ชัดเจน เช่น Application ในการแปลผลภาพถ่ายทางอากาศ, Agril map เพื่อแบ่งโซนพื้นที่, Master plan ในการพัฒนาต้องมีแผนทุกระยะในการปฏิบัติงาน

๒. การทำเกษตรยุคใหม่ เกษตรเชิงพาณิชย์ เกษตรเชิงบริการ เกษตรท่องเที่ยว

๓. การทำงานเชิงรุก ทำเชิงคุณภาพมากกว่าเชิงปริมาณ

๔. ส่งเสริมกลุ่มสหกรณ์ให้ทำกิจการหลากหลายรูปแบบ อย่างเช่น ผลิตพืชเชื้อเพลิง-ชีวมวล

๓. ด้านอื่น ๆ

ข้อสังเกต

๑. ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน พบว่า มีประสิทธิภาพมาก มีผลงานมากกว่าเป้าหมาย จึงอยากให้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาร่วมด้วย

๒. การใช้จ่ายงบประมาณ มีความซ้ำซ้อน มีการโอนเปลี่ยนแปลง ขอลดทราบบที่มาของงบประมาณกองทุน ปีที่ผ่านมาใช้ทำอะไรบ้าง

๓. ความคุ้มค่าของการจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน เช่น กล้อง โดรน รถยนต์ ให้พิจารณางบประมาณว่ามีความคุ้มค่ามากน้อยเพียงใด

๔. การใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ

เลขาธิการ ส.ป.ก. ให้ข้อเสนอแนะว่าข้อมูลที่ได้จากการประชุม ควรต้องรู้และนำไปใช้ จะได้ช่วยกันคิดและช่วยแก้ปัญหาได้ทันเวลา เพื่อให้สามารถทำงานเชิงรุกไปด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การตรวจสอบพื้นที่ ส.ป.ก. ตามข้อสั่งการรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า) (สจก.)

นายปราโมทย์ ยอดแก้ว ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยเอกธรรมนัส พรหมเผ่า) ที่ได้มาตรวจเยี่ยม ส.ป.ก. และมีข้อสั่งการให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน (สจก.) ได้จัดทำรวบรวมสรุปข้อมูลพื้นที่ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนี้

๑. พื้นที่ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่ชุมชนเมือง รวมพื้นที่ ๗๒ จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม จำนวน ๔๔,๕๕๒,๓๑๒.๑๑ ไร่ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ๒,๒๘๒,๖๕๘.๗๔ ไร่ พื้นที่รวม ๔๖,๘๓๔,๙๗๐.๘๕ ไร่ และข้อมูลรายจังหวัดสามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ ส.ป.ก.

๒. พื้นที่ที่ได้จัดที่ดินให้เกษตรกรไปแล้วให้ดำเนินการตรวจสอบว่ายังเป็นผู้ครอบครองรายเดิมหรือเปลี่ยนผู้ถือครอง จากผลการตรวจสอบการถือครองในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒ รอบ พบว่า

รอบที่ ๑ (๓) ปี เป้าหมาย ๓,๕๓๖,๐๑๒ แปลง ๓๗,๔๖๕,๔๕๒ ไร่ ผลการตรวจสอบ ๒,๗๓๕,๒๕๐ แปลง ๒๘,๕๒๕,๘๑๐ ไร่ เกษตรกรปฏิบัติตามระเบียบ (ผู้ถือครองรายเดิม) ๒,๕๗๐,๔๕๘ แปลง ๒๖,๑๒๐,๑๒๙ ไร่ สงสัยกระทำผิดระเบียบ (คาดว่าจะเปลี่ยนผู้ถือครอง) ๖๖,๒๒๒ แปลง ๗๔๑,๔๓๔ ไร่ ร้อยละ ๑.๙๘ และ คปจ. สิ้นสิทธิ (เปลี่ยนผู้ถือครอง) ๕๖๘ แปลง ๑๒,๒๕๙ ไร่

รอบที่ ๒ (๕) ปี เป้าหมาย ๑,๔๐๗,๕๔๓ แปลง ๑๔,๕๐๕,๘๕๗ ไร่ ผลการตรวจสอบ ๑,๓๐๖,๒๒๒ แปลง ๑๓,๑๐๕,๔๐๓ ไร่ เกษตรกรปฏิบัติตามระเบียบ (ผู้ถือครองรายเดิม) ๑,๒๗๒,๕๓๑ แปลง ๑๒,๗๕๐,๗๙๓ ไร่ สงสัยกระทำผิดระเบียบ (คาดว่าจะเปลี่ยนผู้ถือครอง) ๒๖,๗๕๖ แปลง ๒๗๗,๒๙๘ ไร่ ร้อยละ ๑.๙๑ และ คปจ. สิ้นสิทธิ (เปลี่ยนผู้ถือครอง) ๑๘๖ แปลง ๒,๒๒๒ ไร่

ผลการตรวจสอบในรอบที่ ๒ กรณีที่พบการผิดปกติหรือการสั่งให้สิ้นสิทธิของปี ๒๕๖๑ จะใช้ข้อมูลจากปี ๒๕๖๐ ตรวจสอบโดยละเอียด ส่วนผลการสั่งให้สิ้นสิทธิในปี ๒๕๖๒ จะใช้ข้อมูลตรวจสอบในปี ๒๕๖๑ เพราะฉะนั้นในปี ๒๕๖๓ จะใช้ข้อมูลตรวจสอบในปี ๒๕๖๒ มาดำเนินการ ส่วนข้อมูลผลการตรวจสอบในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ช่วงประมาณกลางเดือนกันยายนเป็นปลายปีงบประมาณ ทาง สจก. ได้เปิดรับการตรวจสอบการถือครองที่ดิน ส่วนกรณีสงสัยจะกระทำผิดระเบียบ (เกษตรกรไม่ทำตามระเบียบ) ถือว่าเกษตรกรได้มีการเปลี่ยนมือ เพื่อที่จะได้ดำเนินการสั่งให้สิ้นสิทธิต่อไป

๓. พื้นที่ดำเนินการจัดที่ดินให้เกษตรกรและพื้นที่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการใด ๆ คงเหลืออยู่จำนวนเท่าใด พื้นที่ที่ไม่สามารถดำเนินการได้เป็นเพราะเหตุใด

สจก. ได้สรุปข้อมูลพื้นที่ปฏิรูปที่ดินและผลการจัดที่ดิน คือ ในภาพรวม ๗๒ จังหวัด พื้นที่ดำเนินการประมาณ ๔๐,๑๓๔,๐๒๓ ไร่ ผลการจัดที่ดินสะสมรวม ๓ ประเภท (ที่เกษตรกรรม ที่ชุมชน ที่เอกชน) จำนวน ๒,๘๗๑,๕๑๔ ราย ๓,๖๗๕,๓๑๓ แปลง ๓๖,๐๘๙,๗๗๗ ไร่ คงเหลือที่ยังไม่ได้จัดที่ดินประมาณ ๔,๐๑๙,๒๑๑ ไร่ มีข้อมูลค้างจัดในฐานข้อมูลทั้งหมด ๓,๒๖๘,๓๑๕ ไร่ จัดได้ ๑,๓๑๖,๑๐๐ ไร่ อาจจัดได้ ๑,๖๙๙,๖๘๓ ไร่ จัดไม่ได้ ๒๔๐,๗๕๐ ไร่ บางส่วนได้เพิกถอนไปแล้ว ๑๑,๗๘๒ ไร่ พื้นที่ที่ยังไม่รังวัด ๕๐๕,๒๙๑ ไร่ และเกษตรกรไม่เข้าร่วมกระบวนการ ๑,๔๓๘,๔๑๓ ไร่ ซึ่งทางจังหวัดได้รายงานเข้ามาโดยทาง สจก. จะทำหนังสือเวียนแจ้งทางจังหวัดให้ตรวจสอบพื้นที่แปลงใหญ่ พื้นที่ที่ไม่เข้าสู่กระบวนการให้ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายแล้วแจ้งกลับมาทาง ส.ป.ก. ส่วนกลาง

๔. ให้ตรวจสอบพื้นที่ที่หมดสัมปทาน (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เหมืองแร่) เพื่อนำมาจัดที่ดินให้เกษตรกร

ข้อมูลการอนุญาตจากกรมป่าไม้ (๑) ภาคเหนือได้รับอนุญาตเนื้อที่ ๑,๐๓๒ ไร่ ๒ งาน ๖๘ ตารางวา พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ๒๒๔,๐๖๔ ไร่ ๓ งาน ๙๐ ตารางวา หน่วยงานที่ได้รับสัมปทานมี ๗ หน่วยงาน (๒) ภาคกลางได้รับอนุญาตเนื้อที่ ๖,๙๓๒ ไร่ ๑ งาน ๑๑ ตารางวา เป็นพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินทั้งหมด หน่วยงานที่ได้รับสัมปทานมี ๗ หน่วยงาน (๓) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับอนุญาตเนื้อที่ ๕๑ ไร่ ๘๔ ตารางวา พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเนื้อที่ ๓๘๖ ไร่ ๓ งาน ๗๙ ตารางวา หน่วยงานที่ได้รับสัมปทานมี ๓ หน่วยงาน (๔) ภาคใต้ได้รับอนุญาตเนื้อที่ ๔๙,๒๕๐ ไร่ พื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ๔๔,๙๙๗ ไร่ หน่วยงานที่ได้รับสัมปทานมี ๑๐ หน่วยงาน รวมรับอนุญาตเข้าทำประโยชน์เนื้อที่ ๕๗,๒๖๖ ไร่ ๖๓ ตารางวา และรวมพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดินเนื้อที่ทั้งหมด ๒๗๖,๓๘๑ ไร่ ๘๐ ตารางวา

จังหวัดที่ไม่มีพื้นที่หมดสัมปทาน (ปาล์มน้ำมัน ยางพารา เหมืองแร่) มีภาคเหนือ ๑๓ จังหวัด ภาคกลาง ๑๗ จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๑๘ จังหวัด และภาคใต้ ๑๓ จังหวัด

ข้อสั่งการ เลขาธิการ ส.ป.ก.

๑. มอบศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลในเชิงดิจิทัลและให้คำนวณพื้นที่ใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและนำไปใช้ให้ตรงกัน

๒. มอบ ส.ป.ก.จังหวัด ตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน และรายงานผลการตรวจสอบพื้นที่แปลงใหญ่และไม่เข้าสู่กระบวนการให้ ส.ป.ก.ส่วนกลาง ภายในต้นเดือนธันวาคม

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ การจัดเก็บข้อมูลเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓

นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน นำเสนอเรื่องการจัดเก็บข้อมูลเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในแต่ละจังหวัด จากรูปแบบเดิมมีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อรายงานที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความหลากหลายของข้อมูล อีกทั้งจังหวัดต้องตรวจสอบข้อมูลเป็นจำนวนมาก ดังนั้น สวผ. จึงได้จัดทำรูปแบบใหม่ในการจัดเก็บแบบสอบถามประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมี สวผ. เป็นหน่วยงานกลางในการเชื่อมโยงข้อมูลกับทุกหน่วยงาน เพื่อลดการซ้ำซ้อนของข้อมูลและเพื่อให้การดำเนินงานของจังหวัดรวดเร็วขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น ๓ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ข้อมูลก่อน-หลังอบรม

ชุดที่ ๒ แบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับบางกิจกรรม

ชุดที่ ๓ แบบสอบถาม รายงานปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน โดยจะรายงานสิ้นไตรมาส แต่ละไตรมาส แต่ในกรณีเร่งด่วนสามารถเสนอได้ทันที

มติที่ประชุม รับทราบ/ดำเนินการ

๕.๒ แนะนำผู้บริหาร ส.ป.ก.ส่วนกลาง

พันเอกประเสริฐ มาลัย รองเลขาธิการ ส.ป.ก. แนะนำผู้บริหาร ส.ป.ก.ส่วนกลาง ที่ดำรงตำแหน่งใหม่ โดยให้แต่ละท่านแนะนำตัวเอง ดังนี้

๑. นายเอกพงศ์ น้อยสร้าง หัวหน้าผู้ตรวจราชการกรม

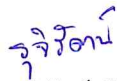
๒. นายสุรียน พิศกรกานนท์ ผู้ตรวจราชการกรม ดูแลพื้นที่ ส.ป.ก. ภาคใต้

/๓. นายภาชนัน...

๓. นายภาณุ จารุภูมิิก ผู้ตรวจราชการกรม ดุแลพื้นที่ ส.ป.ก. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๔. นายกิตติ แดงพลอย ผู้ตรวจราชการกรม ดุแลพื้นที่ ส.ป.ก. ภาคเหนือ
๕. นายประดิษฐ์ ใจรังษี ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน
๖. นายประกอบ ยิ่งชล ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน
๗. นายสุรชัย ยุทธชนะ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี
๘. นายนภดล ตันติเมฆิน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๙. นางสาวจันทนา จิตการคำ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มติที่ประชุม รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๐ น.

 รุจิรัตน์

(นางสาวรุจิรัตน์ จันทะคุณ)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
ผู้จตรายงานการประชุม

 Nangsa Warunthi

(นางสาววรรณดี ชำนาญไพร)
นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกลุ่มติดตามและประเมินผล

(นายประดิษฐ์ ใจรังษี)
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและแผนงาน